

DENET DUYURU
Vergi

AUDIT | TAX | ADVISORY

For the latest from BDO Turkey, follow us

Duyuru Tarihi : 01.07.2022
Duyuru No : 2022/070
Yayımlandığı Yer : LEBİB YALKIN MEVZUAT
DERGİSİ - Temmuz 2022
Sayı : 223

Mehmet MAÇ
Yeminli Mali Müşavir

**İMALATÇI İHRACATÇILARA TANINAN %10 ORANINDA
GÖTÜRÜ KDV İADESİ İMKANI****ÖZET:**

Bilindiği üzere direkt mal ihracatında iadesi istenebilecek KDV olarak, ihraç edilen malın imalinde veya tadarikinde YÜKLENİLEN KDV tutarı ölçü alınmaktadır.

41 nolu KDV Tebliği ile, isteyen imalatçı ihracatçılara kendi imal ettirdikleri veya kendi imalat konularındaki fason olarak yaptıkları malları direkt ihraç ettiklerinde, iadesi istenecek KDV olarak gerçek KDV yüklenimleri yerine ihraç bedelinin %10 'u tutarındaki götürü meblağı KDV iade talebine konu etmeleri mümkün kılınmıştır.

%10 götürü KDV iadesi tercihinde bulunanlar KDV yüklenim listesi hazırlamayacak olmakla beraber, iade istedikleri ay ve bundan önceki 24 ayın KDV indirim listelerini hazırlayıp göndereceklerdir.

Gerçek KDV yüklenimi ihraç bedelinin %10'undan fazla olan imalatçı ihracatçılar bakımından götürü KDV iade tercihi anlamlı değildir.

DENET DUYURU
Sayı : 2022/070

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş., bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıının toplam gelirleri 2021 yılında 11,8 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 167'dan fazla ülkede bulunan 1.728 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dahil dünya çapında 97.292 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlarla ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

Gerçek KDV yüklenimi ihraç bedelinin %10 'undan az olan imalatçı ihracatçılar götürü usulü tercih ettiklerinde gerçek usule göre daha fazla KDV iadesi alacak fakat bu tardirde 24 aylık KDV indirim listesi hazırlayıp verme ve bu listelerin sorgulanması külfetine katlanacaklardır.

ANAHTAR KELİMELER:

İmalatçı, ihracatçı, %10 götürü KDV iadesi, yüklenilen KDV, İhracat bedeline göre KDV iadesi, devreden KDV ile sınırlı, 41 nolu KDV Tebliği, KDV Kanunu'nun 32 nci maddesi, KDV indirim listesi.

1. TEBLİĞ HÜKMÜ:

41 nolu KDV Tebliği'nin konumuza ilişkin 8 inci maddesi şöyledir;

"MADDE 8- Aynı Tebliğin (II/A) kısmında yer alan "1.1.4. İade" bölüm başlığından sonra gelmek üzere "1.1.4.1. Genel Olarak" bölüm başlığı eklenmiş, "1.1.4.1. Mahsuben İade" başlığı "1.1.4.1.1. Mahsuben İade", "1.1.4.2. Nakden İade" başlığı "1.1.4.1.2. Nakden İade" olarak değiştirilmiş ve bu bölümden sonra gelmek üzere başlığıyla birlikte aşağıdaki bölüm eklenmiştir.

"1.1.4.2. İmalatçılar Tarafından Yapılan Mal İhracında İhracat Bedeline Göre İade

1.1.4.2.1. Kapsam

3065 sayılı Kanununun 32 nci maddesinde, imalatçılar tarafından yapılan ihracat işlemlerinden kaynaklanan iadelerde, yüklenilen KDV yerine sektörler itibarıyla ihracat bedelinin belli bir oranına kadar iade yaptırma konusunda Bakanlığımıza yetki verilmiştir.

Bu çerçevede, sektör ayrımı yapılmaksızın imal ettikleri malları doğrudan ihraç eden imalatçılar, ihracat teslimlerine ilişkin olarak yükledikleri KDV tutarına bakılmaksızın ihracat bedelinin %10'una kadar devreden KDV tutarı ile sınırlı olarak iade talep edebilirler.

Bu uygulama ihtiyari olup, uygulamadan Tebliğin (II/A-8.3.) bölümünde tanımlanan imalatçılar faydalanabilir.

Bu uygulama kapsamındaki mallara ilişkin istisnanın kapsamı ve beyanı Tebliğin (II/A-1.1.1.), istisnanın tevsiki Tebliğin (II/A-1.1.2.), ihraç edilen malların geri gelmesi Tebliğin (II/A-1.1.3.) bölümlerinde yer alan açıklamalar doğrultusunda yürütülür.

Bununla birlikte, imalatçılar bu uygulama kapsamındaki işlemlerini, ilgili dönem KDV beyannamesinin “İstisnalar-Diğer İade Hakkı Doğuran İşlemler” kulakçığının “Tam İstisna Kapsamına Giren İşlemler” tablosunda 338 kodlu “İmalatçıların Mal İhracatları [KDVGUT-(II/A-1.1.4.2.)]” satırını kullanmak suretiyle beyan ederler. Bu satırdaki “Yüklenilen KDV” sütununa, ihraç edilen mallara ilişkin yüklenilen KDV hesabı yapılmaksızın, ihracat bedelinin % 10’unu aşmamak kaydıyla iadeye konu olan KDV tutarı yazılır.

Öte yandan, ihraç edilen malların geri gelmesi halinde ithalat istisnasından faydalanılabilmesi için, bu uygulama kapsamında iade edilen tutarların gümrük idaresine ödenmesi veya bu tutar kadar teminat gösterilmesi gerekir.

İmalatçılar bu bölüm kapsamında, Tebliğin (II/A-8.3.) bölümünde belirtilen imalatçı belgelerinde yer alan üretim kapasitesinde öngörülen ve imal edip ihraç ettikleri mallara ilişkin iade talep edebilirler. İmalatçı belgesinde yer alan üretim kapasitesine göre imal edilebilecek mallar ile bu kapsamda fason olarak imal ettirilen mallar için bu uygulamadan yararlanılabilir. Dolayısıyla, imalatçı belgesindeki üretim konusu malların tamamının fason olarak imal ettirilmesi, bu kapsamda iade uygulanmasına engel değildir. İmalatçılar, piyasadan hazır olarak satın alıp ihraç ettikleri mallar için bu uygulamadan yararlanamamakla birlikte, söz konusu mallar için Tebliğin (II/A-1.1.4.1.) bölümü kapsamında yüklenilen KDV’nin iadesini talep edebilirler.

Aynı dönemde imalatçıların 3065 sayılı Kanununun 11/1-c veya geçici 17 nci maddeleri kapsamında ihraç kaydıyla teslimlerinin de bulunması, doğrudan ihraç ettikleri mallar bakımından bu uygulamadan yararlanmalarına engel teşkil etmez.

İmalatçıların doğrudan ihraç ettikleri malların bünyesinde yurtiçi veya yurtdışından KDV ödemeksizin temin ettiği malların bulunması halinde, ihracat bedeline ilişkin iadenin hesabında, ihracat bedelinden bu şekilde temin edilen malların bedeli düşülür. İade edilecek KDV kalan tutar dikkate alınarak belirlenir.

Bu bölüm kapsamında iade talep eden imalatçıların, aynı ihracat teslimi ile ilgili olarak iadesini alamadığı tutar için ayrıca yüklenilen KDV tutarına göre iade talep etmeleri mümkün değildir. Ancak imalatçılar, bu uygulama yerine imal ettikleri ürünlerin ihracatına ilişkin olarak yüklenilen KDV’nin iadesini Tebliğin (II/A-1.1.4.1.) bölümü kapsamında talep edebilirler. Ayrıca bir dönem bu uygulamadan yararlanan mükellefler diğer dönemlerde yüklenilen KDV’nin iadesi uygulamasından faydalanabilirler.

1.1.4.2.2. İade

İmalatçıların mal ihracatından kaynaklanan bu kapsamda yapacakları iade taleplerinde aşağıdaki belgeler aranır:

- Standart iade talep dilekçesi
- İlgili meslek odasına üyelik belgesinin onaylı örneği (Belgede değişiklik olmadığı sürece bir defa verilmesi yeterlidir.)
- İmalatçı belgesi (Belgede değişiklik olmadığı sürece bir defa verilmesi yeterlidir.)
- Satış faturaları listesi
- Gümrük beyannamesi veya listesi (Serbest bölgeye yapılan ihracatta serbest bölge işlem formu, posta veya kargo yoluyla gerçekleştirilen ihracatta elektronik ticaret gümrük beyannamesi, gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına yapılan teslimlerde, malın gümrüksüz satış mağazasına veya deposuna konulduğuna dair ilgili gümrük idaresinin onayını da içeren antrepo beyannamesi)
- İhracatın beyan edildiği döneme ait indirilecek KDV listesi
- İhracatın beyan edildiği dönemden önceki son yirmi dört döneme ilişkin indirilecek KDV listesi (Aynı dönemleri kapsayan indirilecek KDV listesinin bir defa verilmesi yeterlidir. Önceki dönemlerin herhangi birisinde ödenecek KDV beyan edilmesi durumunda, ödenecek KDV beyan edilen dönemden sonraki dönemlere ilişkin indirilecek KDV listesi verilmesi yeterlidir.)
- İadesi Talep Edilen KDV Hesaplama Tablosu

1.1.4.2.2.1. Mahsuben İade

İmalatçıların bu bölüm kapsamındaki mahsuben iade talepleri, yukarıdaki belgelerin ibraz edilmiş olması halinde miktarına bakılmaksızın vergi inceleme raporu, YMM raporu ve teminat aranmadan yerine getirilir.

1.1.4.2.2.2. Nakden İade

İmalatçıların bu bölüm kapsamındaki 10.000 TL'yi aşmayan nakden iade talepleri vergi inceleme raporu, YMM raporu ve teminat aranmadan yerine getirilir. Süresinde düzenlenmiş YMM Tam Tasdik Sözleşmesi bulunan mükellefler için bu sınır 100.000 TL olarak uygulanır.

İade talebinin 10.000 TL'yi veya YMM Tam Tasdik Sözleşmesi bulunan mükellefler için 100.000 TL'yi aşması halinde, aşan kısmın iadesi vergi inceleme raporu veya YMM raporuna göre yerine getirilir. Teminat verilmesi halinde, mükellefin iade talebi yerine getirilir ve teminat, vergi inceleme raporu veya YMM raporu sonucuna göre çözülür.”

2. İHRAÇ BEDELİNİN %10 u ŞEKLİNDE GÖTÜRÜ OLARAK KDV İADESİ TUTARI HESAPLANMASI TERCİHİNE İLİŞKİN ÖZELLİKLER:

2.1. %10 Götürü KDV İadesi Nedir ? :

Direkt ihracatta iadesi istenebilecek KDV tutarı, ihraç edilen mal ile ilgili olarak yüklenilmiş KDV'dir.

İmal edilen malın ihracında bu mal için yüklenilmiş KDV tutarının hesabı güç olabilmektedir.

41 nolu KDV Tebliği ile getirilen imkan, imalatçı ihracatçılarının kendi ürettikleri veya kendi üretim alanlarında fason olarak yaptırdıkları malların direkt ihracatında iade edilecek KDV tutarının İSTENİRSE, yüklenilen KDV yerine ihraç hasılatının % 10 'u şeklinde götürü olarak belirlenebilmesidir.

Bu imkan hesaplama kolaylığı dışında, KDV yükleniminin ihraç hasılatının %10 'undan küçük olduğu durumda, gerçek usule göre daha yüksek meblağda KDV iadesi alabilmeyi sağlamaktadır.

Fakat yüklenilen KDV ihraç bedelinin %10' unu aşıyorsa, KDV iadesi tutarını % 10 götürü yöntemle belirleme tercihinde bulunmak, iadesi istenebilecek KDV tutarının daha az olması şeklinde dezavantaj oluşturmaktadır.

2.2. KDV İadesi Tutarının %10 Götürü Usulle Belirlenmesi Tercihi Sadece İhraç Kayıtlı Olarak Teslimi Mümkün Malların Direkt İhracı İle Sınırlıdır:

KDV Genel Uygulama Tebliği'nin II/A-8.3. nolu bölümünde, imalatçının kim olduğu ve bu imalatçıların hangi malları ihraç kayıtlı olarak teslim edebilecekleri açıklanmıştır.

Buna göre SEKTÖR AYRIMI OLMAKSIZIN ihraç kayıtlı olarak teslimi mümkün mallar direkt ihraç edildiğinde İSTENİRSE gerçek KDV yüklenimi yerine ihraç bedelinin % 10 'u kadar KDV iadesi talep edilebilir. (Doğal olarak KDV iadelerinde devrolan KDV'nin aşılması mümkün olmadığı için bu talep de devrolan KDV ile sınırlıdır.)

Başka bir anlatımla ihraç kayıtlı olarak teslimi mümkün olmayan malların ihracında %10 götürü KDV iadesi uygulaması yapılamaz. Bu malların direkt ihracında iadesi istenecek KDV devrolan KDV ile sınırlı olmak üzere ihraç edilen mal için yüklenilmiş KDV kadardır.

2.3. %10 Götürü KDV İadesi Uygulaması İsteğe Bağlıdır (İhtiyaridir) :

KDV iadesi tutarını direkt ihraç bedelinin % 10 'u şeklinde götürü olarak hesaplayabilmek, imalatçı ihracatçılara kendi ürettikleri veya kendi üretim konularında fason yaptırdıkları mallar açısından tanınmış seçimlik bir haktır.

Bu tercih aydan aya değişecek şekilde kullanılabilir.

Aynı ay içerisinde gerçekleşen tercihe açık direkt ihracatlardan bir kısmı için %10 götürü şekilde, bir kısmı için gerçek KDV yüklenimi hesaplanmak suretiyle KDV iade tutarı tespit edilip edilemeyeceği konusunda belirginlik yoktur.

Bizim anlayışımıza göre bu tercih kapsamına giren her bir direkt ihraç işlemi için ayrı ayrı tercihte bulunmak mümkün olmalıdır.

Örnek olarak;

Hem unlu mamul üreten hem de haddehane işleten bir KDV mükellefi ürettiği veya fason yaptırdığı unlu mamullerin ihracında % 10 götürü usulü uygulayarak, hadde ürünlerinin ihracında gerçek KDV yüklenimlerini dikkate alarak iadesini isteyeceği KDV tutarını belirleyebilmelidir.

Aynı ay içindeki direkt ihracatlardan bir kısmı için % 10 götürü, bir kısmı için gerçek usulde KDV iade tutarı belirlenmesine engel bir durum göremiyoruz. Nitekim örneğimizdeki KDV mükellefi aynı ayda hazır satın aldığı malları da ihraç etmiş olsaydı kendi üretimleri için %10 götürü usulü tercih edebilecek, fakat hazır aldığı mallarda KDV yüklenimini dikkate alarak KDV iade tutarını belirleyecekti.

2.4. %10 Götürü KDV İade Tutarının Hesaplanış Şekli (KDV'siz Temin Edilen Mal Bedelinin % 10'luk Hesaba Dahil Edilmemesi Gereği):

Bu uygulamada %10 'u KDV iadesi olarak istenebilecek ihraç bedeli fiili ihracatın gerçekleştiği gün için geçerli olan TCMB döviz alış kuruna göre bulunan TL tutardır.

Ancak ihraca konu malın imalatında dahilde işleme izin belgesi (DİİB) kapsamında KDV yüklenilmeksizin satın alınan veya ithal edilen mallar kullanılmışsa, bu malların maliyeti ihraç bedelinden indirilecek ve kalan kısmın % 10 'u dikkate alınacaktır.

2.5. Nakden veya Mahsuben İade Talep Edilmesinde Sınırlar ve Gereklere:

İmalatçıların KDV iade tutarını %10 götürü şekilde hesapladıkları hallerde de mahsuben iade talepleri, gerekli bilgi ve belgelerin ibraz edilmiş olması halinde miktarına bakılmaksızın vergi inceleme raporu, YMM raporu ve teminat aranmadan yerine getirilir.

İmalatçıların KDV iade tutarını %10 götürü şekilde hesapladıkları hallerde 10.000 TL'yi aşmayan nakden iade talepleri vergi inceleme raporu, YMM raporu ve teminat aranmadan yerine getirilir. Süresinde düzenlenmiş YMM Tam Tasdik Sözleşmesi bulunan mükellefler için bu sınır 100.000 TL olarak uygulanır.

İade talebinin 10.000 TL'yi veya YMM Tam Tasdik Sözleşmesi bulunan mükellefler için 100.000 TL'yi aşması halinde, aşan kısmın iadesi vergi inceleme raporu veya YMM raporuna göre yerine getirilir. Teminat verilmesi halinde, mükellefin iade talebi yerine getirilir ve teminat, vergi inceleme raporu veya YMM raporu sonucuna göre çözülür.

2.6. %10 Götürü KDV İadesinin Beyan Şekli:

İmalatçılar %10 götürü KDV iadesi tercihi kapsamındaki işlemlerini, ilgili dönem KDV beyannamesinin "*İstisnalar-Diğer İade Hakkı Doğuran İşlemler*" kulakçığının "*Tam İstisna Kapsamına Giren İşlemler*" tablosunda 338 kodlu "*İmalatçıların Mal İhracatları [KDVGUT-(II/A-1.1.4.2.)]*" satırını kullanmak suretiyle beyan ederler. Bu satırdaki "*Yüklenilen KDV*" sütununa, ihraç edilen mallara ilişkin yüklenilen KDV hesabı yapılmaksızın, ihracat bedelinin % 10'unu aşmamak kaydıyla iadeye konu olan KDV tutarı yazılır.

2.7. %10 Götürü KDV İadesi İçin İbrazi Gereken Bilgi ve Belgeler:

İmalatçıların, KDV iadesi tutarını %10 götürü usulde hesaplama tercihinde buldukları direkt mal ihracatlarından kaynaklanan iade taleplerinde aşağıdaki belgeler aranır:

- Standart iade talep dilekçesi
- İlgili meslek odasına üyelik belgesinin onaylı örneği (Belgede değişiklik olmadığı sürece bir defa verilmesi yeterlidir.)
- İmalatçı belgesi (Belgede değişiklik olmadığı sürece bir defa verilmesi yeterlidir.)

- Satış faturaları listesi
- Gümrük beyannamesi veya listesi ¹
- İhracatın beyan edildiği döneme ait indirilecek KDV listesi
- İhracatın beyan edildiği dönemden önceki son yirmi dört döneme ilişkin indirilecek KDV listesi ²
- İadesi Talep Edilen KDV Hesaplama Tablosu

Görüldüğü gibi %10 götürü usulün uygulandığı durumda, bu usule konu ihracat ve iadesi istenen KDV tutarı ne kadar küçük olursa olsun **ihracatın beyan edildiği dönemden önceki son 24 aya ilişkin indirecek KDV listesi istenmektedir.**

%10 götürü usulün tercih edilmediği durumda gerekli olmayan son 24 aya ait indirilecek KDV listesinin istenmesi bu usulün tercihinde başlıca caydırıcı unsurdur. Çünkü 24 aylık indirilecek KDV listesi hazırlamak, hem hazırlama külfeti hem de bu listelerin sorgulanması açısından istenmeyen bir durumdur. Ancak sürekli KDV iadesi alındığı için daha önce indirilecek KDV listesi verilmiş olan aylarla ilgili olarak tekrar liste verme gereği olmayacağından bu caydırıcı etki ortadan kalmaktadır. Keza son 24 ay içindeki dönemlerden birinde ödenecek KDV beyan edilmişse son 24 ayın değil ödenecek KDV'nin çıktığı ayı izleyen aylar için indirilecek KDV listesi verilmesi yeterli olacaktır.

İadesi Talep Edilen KDV Hesaplama Tablosu %10 götürü usulün tercih edilmediği durumda da istenen bir tablodur.

%10 götürü usulünün tercihi halinde bu tablo, ihraç bedelinin 100.000 TL olduğu durumda,

İhraç bedeli 100.000 TL X 0,10 = 10.000 TL

---

¹ Serbest bölgeye yapılan ihracatta serbest bölge işlem formu, posta veya kargo yoluyla gerçekleştirilen ihracatta elektronik ticaret gümrük beyannamesi, gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına yapılan teslimlerde, malın gümrüksüz satış mağazasına veya deposuna konulduğuna dair ilgili gümrük idaresinin onayını da içeren antrepo beyannamesi.

² Aynı dönemleri kapsayan indirilecek KDV listesinin bir defa verilmesi yeterlidir. Önceki dönemlerin herhangi birisinde ödenecek KDV beyan edilmesi durumunda, ödenecek KDV beyan edilen dönemden sonraki dönemlere ilişkin indirilecek KDV listesi verilmesi yeterlidir.

şeklinde olacaktır.

İhraç bedelinin 100.000 TL, ihraç malının bünyesindeki KDV'siz temin edilmiş mal maliyetinin 20.000 TL olduğu durumda ise söz konusu tablo şöyle olacaktır;

İhraç bedeli	100.000 TL
KDV'siz temin edilmiş mal maliyeti	20.000 TL
	-

	80.000 TL X 0,10 = 8.000 TL

2.8. %10 Götürü KDV İadesi Tercihli Mayıs 2022 ve İzleyen Aylarda Gerçekleşen Direkt İhracatlar İçin Geçerlidir:

%10 götürü usule ilişkin 8 inci madde hükmününun Tebliğin yayımını izleyen ay başından itibaren yapılacak işlemlere ilişkin iade taleplerine uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği ve bu Tebliğ Nisan 2022 ayında yayımlandığı için söz konusu götürü usul Mayıs 2022 ve izleyen aylarda gerçekleşen ihracatlar için geçerli olacaktır.

2.9. %10 Götürü KDV İadesi Tercihine Konu Malların Türkiye'ye Geri Gelmesi:

Direkt ihracı gerçekleşen mallar herhangi bir nedenle Türkiye'ye geri geldiğinde ne yapılacağı KDV Uygulama Genel Tebliği'nin II/A-1.1.3. açıklanmış olup bu açıklamalar % 10 götürü KDV iadesi tercihi uygulanarak ihraç olunan malların geri gelmesinde de geçerlidir.

2.10.%10 Götürü KDV İadesinin İhraç Kayıtlı Teslim İle Karşılaştırılması:

İhraç kayıtlı teslimde iadesi istenebilecek KDV, ihraç kaydı ile teslim olunan mal faturasındaki hesaplanan, fakat alıcıdan tahsil edilmeyen KDV kadardır.

Buna göre ihraç kaydı ile teslim edilen malın tabi olduğu KDV oranı %18 ise, ihraç kayıtlı teslim yöntemi direkt ihracat yapıp % 10 götürü usulün uygulanmasına göre daha avantajlıdır.

İhraç kaydı ile teslim edilen malın tabi olduğu KDV oranı % 8 veya % 1 ise iade tutarı teslim bedelinin % 8'i veya % 1'i olmakla beraber, ihraç kayıtlı teslim edilen malın üretiminde veya fason yaptırılmasında yüklenilen KDV tutarı bu %8 veya %1 in üzerinde ise, aşan kısım için de KDV iadesi istenebilmektedir. Bu esaslara göre ihraç kaydıyla teslim durumunda hak edilecek KDV iade miktarı direkt ihracat yapıldığı ve %10 götürü tercih kullanıldığı durumda ortaya çıkan iade tutarından fazla ise, götürü usulün tercihi avantajlı olmamakta, ihracatın

ihraç kayıtlı teslim veya götürü usulün tercih edilmediği direkt ihracat şeklinde yapılması KDV iade tutarı açısından avantajlı olmaktadır.

2.11 % 10 Götürü KDV İadesi Tercihinin Avantajları ve Dezavantajları:

2.11.1. İadesi İstenebilecek KDV'nin Miktarı Bakımından:

Götürü usul tercihine göre daha yüksek KDV iadesi imkanı veriyorsa, götürü usulün tercihi dezavantajlı demektir.

Buna mukabil direkt ihracatta iadesi istenebilecek KDV, ihraç bedelinin % 10'unun altında ise, %10 götürü usul daha avantajlı demektir.

2.11.2. İndirim ve Yüklenim Listeleri Bakımından:

%10 götürü usulün tercih edilmediği direkt ihracatlarda, ihracın gerçekleştiği aya ait indirilecek KDV listesi ve geçmiş aylarda bu ihracat ile ilgili KDV yüklenimleri varsa söz konusu yüklenimlerin listesi verilmektedir.

İhraç kayıtlı teslimde bu teslimin yapıldığı aya ait KDV listesi istenmektedir.

%10 götürü usul tercih edildiğinde ise, ihracın gerçekleştiği ay ile birlikte son 24 ayın indirilecek KDV listesi gereklidir.

%10 götürü usulün tercih edilip edilmemesinde söz konusu liste hazırlıklarının gerektirdiği hazırlama külfetinin yanısıra bu listelerde Maliye İdaresinin alt firmalar açısından yapacağı denetimlerden kaynaklanacak sorunların da gözönünde tutulması gerekmektedir. Aynı dönemleri kapsayan indirilecek KDV listesinin bir defa verilmesi yeterlidir. Önceki dönemlerin herhangi birisinde ödenecek KDV beyan edilmesi durumunda, ödenecek KDV beyan edilen dönemden sonraki dönemlere ilişkin indirilecek KDV listesi verilmesi yeterlidir. Belli bir ayın indirilecek KDV listesi daha önce verilmişse bu listede tekrar verilmesi gerekmemektedir.

3. İADESİ İSTENEBİLECEK KDV TUTARININ NASIL TESPİT EDİLMESİ GEREKTİĞİ HAKKINDAKİ YASA DEĞİŞİKLİĞİ ÖNERİMİZ:

İhraç kayıtlı teslim, indirimli oran ve KDV tevkifatı nedenli iade talepleri dışındaki KDV iadelerinde, iadesi istenecek KDV tutarı, iade hakkı doğuran işlem için yüklenilen KDV dikkate alınarak tespit edilmektedir. (Bu yazımıza konu %10 götürü usul söz konusu kuralın istisnasını oluşturmaktadır.)

Bizim anlayışımıza göre bahsi geçen iade türlerinde iadesi istenecek KDV, iade hakkı doğuran işlem bedelinin % 18'i şeklinde hesaplanmalıdır.

Bu görüşümüze ilişkin detaylar başka bir yazımızda ³ yer almaktadır.

4. SONUÇ:

41 nolu KDV Tebliği ile imalatçılara, imal ettikleri veya kendi imalat konularında fason olarak yaptırdıkları malları direkt olarak ihraç ettiklerinde gerçek KDV yüklenimi yerine ihraç bedelinin %10 'u oranında götürü şekilde tesbit edilen KDV tutarını talep etme hakkı tanınması şeklindeki düzenleme bazı yönleriyle olumludur.

Fakat bu tercihin %10 ile sınırlanması, gerçek KDV yüklenimi daha yüksek olan imalatçı ihracatçılar açısından anlamlı değildir.

Söz konusu oranın % 10 yerine % 18 olarak tespit edilmesi bu imkandan tüm imalatçı ihracatçıların yararlanmasını sağlayabilirdi. Böyle bir düzenleme hak ettiğinden daha fazla KDV iadesi isteyebilme imkanı sağlayacak olmakla beraber bu imkanı bir ihracat teşviki olarak veya devrolan KDV'nin zaten büyük bir haksızlık olduğu düşünülerek makul görmek mümkün olabilirdi.

Halen geçerli mevzuata göre imalatçı ihracatçılara ihraç şekli ve iadesi istenecek KDV tutarı ile ilgili olarak aşağıdaki hususları hatırlatmak isteriz.

- %18 oranda KDV'ye tabi malların ihracında ihraç kayıtlı teslim yöntemi en pratik ve en yüksek KDV iade hakkı veren yöntemdir. Bu yöntemin uygulanabilmesi için malları ihraç kaydı ile satın alıp ihraç etme işlemi yapacak bir şirketin kurulması düşünülebilir veya aracı ihracatçı kurucular üzerinden ihraç kayıtlı teslim yoluyla ihracat yapılabilir.
- %18 oranda KDV'ye tabi malların ihraç kaydıyla teslimi mümkün olmazsa, bu malların direkt ihracında iadesi istenecek KDV'nin tespitinde %10 götürü usul, yukarıdaki hususlar dikkate alınarak tercih edilebilir veya edilmeyebilir .
- İhraç edilecek mal %8 veya %1 KDV oranına tabi ise, ihraç kayıtlı teslimin sağladığı yüksek meblağlı KDV iade tutarı imkanı kaybolmaktadır. Bu malların direkt ihracında yine yukarıda izah edilen avantaj ve dezavantajlar dikkate alınarak direkt ihracatta %10 götürü usul tercih edilebilir veya edilmeyebilir.

³ Vergi Dünyası Dergisinin Mayıs 2005 sayısında yayımlanan "KDV İADESİ TUTARININ TESPİT YÖNTEMİ KONUSUNDAKİ ÖNERİMİZ" başlıklı yazımız.

(www.denet.com.tr/yayinlarimiz/makaleler/mehmetmac/2005)

DENET DUYURU

Sayı : 2022/070